

ת"פ 20814/02/15 - מדינת ישראל נגד מהדי אבו אלהווא

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 20814-02-15

לפני כב' השופט רפי כרמל

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

מהדי אבו אלהווא
עו"ד חאג' מופיד

נגד
הנאשם

גזר דין

1. הנאשם, יליד 1995, הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע חבלה בכוונה מחמירה, עבירה לפי סעיף 329(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) (שלוש עבירות); ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(1)+(2)+(3) בצירוף סעיף 25 לחוק (שלוש עבירות), שימוש פזיז ורשלני בחומר נפץ, עבירה לפי סעיף 338(5) לחוק (שלוש עבירות); התפרעות, עבירה לפי סעיף 152 לחוק (שלוש עבירות).

2. המעשים בוצעו במהלך קיץ 2014, במסגרת הפרות סדר רבות בשכונת א-טור, שאירעו על רקע רציחתו של הנער מחמד אבו חדיר ז"ל ביום 2.7.14 ומבצע "צוק איתן", במהלכן יודו בקבוקי תבערה, אבנים וזיקוקים לעבר כלי רכב הנהוגים בידי יהודים ולעבר כוחות הביטחון שפעלו במקום בתדירות גבוהה, במספר רב של הזדמנויות ומוקדים, כפי שאירע באזורים רבים אחרים בעיר ירושלים. כתב האישום המתוקן, בו הודה הנאשם, אוחד שלושה אישומים. על פי עובדות האישום הראשון, בשבוע הסמוך לרצח הנער אבו חדיר, הנאשם השתתף בהתפרעות שכללה מספר רב של משתתפים שהתאספו כ - 50 מטרים מבית החושן (להלן: בית היהודים) המצוי בשכונת א-טור. הנאשם היה רעול פנים, נטל חלק בהתפרעויות ויידה מספר רב של אבנים, ירה מספר זיקוקים וזרק מספר בקבוקי תבערה לעבר כוחות

הביטחון. על פי עובדות האישום השני, ביום 24.7.14 בשעה 20:00 לערך, בסמוך לבית החולים מקאסד בשכונת א-טור, נטל הנאשם חלק בהתפרעות רעולי פנים, במסגרתה יידה מספר אבנים לעבר בית היהודים וכוחות הביטחון. על פי עובדות האישום השלישי, ביום 28.8.14, במסגרת הכנות להתפרעות בעקבות מותה של תינוקת ממשפחת אבו סביתאן, הביא עימו אחד המתפרעים מספר מטעני צינור, ובהוראתו, תצפת הנאשם עבורו ועבור יתר משליכי המטענים ועדכן אותם אודות התקדמות כוחות הביטחון. בהמשך, נטל הנאשם חלק בהתפרעות בסמוך לבית היהודים, כשהוא רעול פנים, ויידה מספר רב של אבנים, ירה מספר זיקוקים, השליך מספר בקבוקי תבערה לעבר כוחות הביטחון.

3. בתסקיר שירות המבחן, שנערך בעניינו של הנאשם, פורט כי הינו כבן 20 שנים, רווק, מתגורר בבית הוריו, סיים 12 שנות לימוד ללא בגרות, עבד כשוטף כלים במסעדה וסייע בפרנסת המשפחה, ללא הרשעות קודמות. הנאשם ביטא חרטה פורמלית על מעשיו, ושירות המבחן התרשם כי היא נובעת מהמחירים האישיים והמשפחתיים שגבה ממנו מעצרו, הנאשם אינו מכיר בחומרת מעשיו, מבטא עמדה קורבנית, מתקשה להכיר במסוכנות שעלתה ממעשיו ומבטא אמפתיה נמוכה ביחסו לכוחות הביטחון אשר נפגעו ממעשיו. כמו כן, שירות המבחן התרשם כי הנאשם פעל באופן יזום ומתוכנן על מנת לפגוע בכוחות הביטחון, ומעורבותו הפלילית שיקפה את עמדותיו הלאומניות, תוך שהתקשה להכיר בהשלכות מעשיו, הן על עצמו ומשפחתו והן על כוחות הביטחון. שירות המבחן העריך את רמת מסוכנותו של הנאשם להישנות ביצוע העבירות בעתיד - כגבוהה, והמליץ על השתת ענישה הרתעתית וקונקרטית בדרך של מאסר בפועל.

טענות המאשימה

4. המאשימה טענה כי יש להתייחס לאישומים כאל שלושה אירועים נפרדים, חרף הדמיון ביניהם, שכן מדובר באירועים שבוצעו במועדים שונים במרחק זה מזה ובהם יושמו תכניות עברייניות שונות. המאשימה טענה כי המעשים שביצע הנאשם פוגעים בערך שלמות הגוף והנפש. כמו כן, למרות שהנאשם נעדר עבר פלילי, התנהגותו עבריינית והוא ביצע עבירות אידאולוגיות מתמשכות שמסכנות חיים. האישום השלישי מהווה עלית מדרגה נוספת, שכן מעבר לכך שהנאשם יידה אבנים, זיקוקים ובקת"בים, הוא גם תצפת לטובת אלה שהשליכו מטעני צינור לעבר כוחות הביטחון. המאשימה הפנתה לתסקיר שירות המבחן, בו פורט כי הבעת החרטה מצידו של הנאשם היתה פורמלית, ללא ביקורתיות או הבעת אמפתיה והפנמת הנזק שנגרם כתוצאה ממעשיו. כמו כן, הדגישה המאשימה כי בתסקיר פורט שהנאשם פעל ממניע לאומני ורמת מסוכנותו גבוהה. באשר למתחמי הענישה ההולמים, טענה המאשימה לגבי האישום הראשון למתחם של 12-40 חודשי מאסר, לגבי האישום השני בו יודו אבנים, נטען למתחם של 6-15 חודשי מאסר; בנוגע עם האישום השלישי, בו היה גם אלמנט של תצפות על זורקי המטענים, טענה המאשימה למתחם של 18-42 חודשי מאסר. המאשימה טענה כי בנסיבות הענין מדובר בצעיר שלא הורשע בעבר ועל כן יש להשית עליו עונש בשליש התחתון של כל מתחם, אך לא בתחתית המתחם, וכעונש כולל ביקשה להשית עליו 3 שנות מאסר בפועל, קנס משמעותי שיהווה אלמנט כלכלי מרתיע ומאסר על תנאי.

טענות ההגנה

5. סנגורו של הנאשם טען כי מדובר בפרשה אחת, בה לקחו חלק שותפים, ובכללם הנאשם ואחר, יליד 1995, אך קיים הבדל ביניהם, אשר עליו למצוא את ביטוי בענישה פחותה מ - 30 חודשי המאסר שנגזרו על האחר. לטענת הסנגור, עניינו של הנאשם שונה מעניינו של האחר, משום שבאישום השני הנאשם הואשם רק בידוי אבנים, ואילו באותו

אירוע הואשם האחר גם בידוי כוורת זיקוקים. כמו כן, האחר הואשם באישום הרביעי, שנמחק בעניינו של הנאשם. בנוסף, שלא כמו האחר, הנאשם לא הואשם בזריקת מטעני צינור. לפיכך, כך נטען, יש להחיל את מבחן השוויונית ולהשית על הנאשם עונש הנמוך מזה שנגזר על שותפו. עוד נטען כי הנאשם לקח אחריות על מעורבותו באירועים אך התקשה להכיר במסוכנות, ואילו בעניינם של נאשמים אחרים באותם התפרעויות לא היתה התייחסות לענין שאלת האחריות שלקחו על עצמם.

דין

6. חוק העונשין (תיקון 113) קבע את עקרון ההלימה שמשמעו אימוץ עקרון הגמול כעקרון מנחה. יש לבדוק העבירה וכל העולה ממנה ולאחר מכן הנסיבות האישיות. בחינת העבירה ונסיבותיה מביאה לקביעת מתחם ענישה ולאחר מכן יש לבחון הנסיבות האישיות. דהיינו, העבירה מכתובה את המתחם ושילוב הנסיבות האישיות במתחם מכתבים את גזר הדין.

התיקון לחוק יצר מנגנון תלת שלבי לגזירת העונש. בשלב הראשון, יש לבדוק האם הנאשם הורשע בכמה עבירות, והאם אלו מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. כאשר מדובר בכמה אירועים, יש לקבוע עונש הולם לכל אירוע בנפרד ולבסוף ניתן לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים. בשלב השני, יש לקבוע את מתחם הענישה הראוי כעולה מסעיף 40 ג'(א) לחוק העונשין. ביצירת המתחם מספר שיקולים: האחד, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו. השני, מדיניות הענישה הנוהגת. השלישי, נסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט' והם: תכנון, חלקו של הנאשם, הנזק הצפוי וזה שנגרם, הסיבות לביצוע העבירה, הבנת הנאשם ויכולתו להימנע מעבירה, מצוקתו הנפשית, קרבה לסייג אחריות פלילית, מידת האכזריות כלפי נפגע העבירה, ניצול כוח ומעמד. בשלב השלישי, יש לגזור את העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם ולהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה: הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות שיקולי גיל; פגיעה במשפחתו; הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה וההרשעה; מידת האחריות של הנאשם למעשיו; שיקומו או ניסיונות שיקום; מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ופיצוי על הנזק שנגרם בעטיה; שיתוף פעולה עם רשויות אכיפת החוק; התנהגות חיובית של הנאשם ותרומתו לחברה; נסיבות חיים קשות של הנאשם; התנהגות רשויות אכיפת החוק; חלוף הזמן מביצוע העבירה; עברו הפלילי של הנאשם או העדר עבר.

ניתן לסטות מהמתחם כאשר מתקיים אחד משני חריגים: האחד לקולה אם הנאשם משתקם או קיים סיכוי של ממש שישתקם (סעיף 40ד'); והשני לחומרה, אם יש חשש ממשי שהנאשם ישוב ויבצע עבירות וכי החמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשות להגן על שלום הציבור (סעיף 40ה').

קיימת חובת הנמקה בארבע תחנות: קביעת מתחם העונש ההולם; גזירת העונש המתאים; חריגה מהמתחם וגזירת הדין כאשר מדובר בכמה אירועים.

7. בעניינו מדובר בשלושה אירועים שונים ונפרדים, הן על פי מהותם והן לאור התרחשותם במועדים ובסיטואציות נפרדות. החוט המקשר ביניהם הנו חומרתם והסכנה הרבה לביטחון שנבעה מאירועים אלו. הנאשם לא שם גבולות להתנהגותו העבריינית, נטל חלק בשלושה אירועים, לפחות בחלקם היה רעול פנים, והתנהגותו הסלימה ועלתה מדרגה, כמפורט באישום השלישי, שאז תצפת לטובת משליכי מטענים. נוכח אלה, לאור העובדה שהערך החברתי שנפגע הנו שלום הציבור ובטחונו, ומידת הפגיעה בו הייתה רבה, לאור מדיניות הענישה הנוהגת באשר לעבירות בהן הורשע הנאשם

והעונש אשר נקבע לעבירות אלה בחוק, לאור חלקו המשמעותי של הנאשם בביצוע העבירות, הנזק הצפוי ויכולתו להימנע מביצוען של העבירות, המתחם הראוי באשר לאישום הראשון הנו 12 עד 40 חודשי מאסר בפועל, המתחם הראוי באשר לאישום השני הנו 8 עד 30 חודשי מאסר והמתחם הראוי לאישום השלישי הנו 18 עד 42 חודשי מאסר. באשר לעונשו של הנאשם, ניתן לגזור עליו עונש כולל בגין כלל האירועים. לזכותו של הנאשם עומדת הודעתו, גילו הצעיר והעדר הרשעות קודמות. לחובתו עומדים הדברים המפורטים בתסקיר שירות המבחן בדבר העדר הפנמה ממשית. יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מהעונש המוסכם אשר נגזר על שותפיו של הנאשם, שם הוסכם על עונש של 30 חודשי מאסר בפועל (ההבדלים ביניהם זניחים, למעט שותף אחד שכתב האישום שבו כולל אישום נוסף) יחד עם זאת, לא הוגשו גזרי הדין בעניינם של אותם שותפים ולא ידוע כיצד והאם נסיבות אישיות בעניינם עיצבו את ההסכמה לעניין העונש, לזכות או לחובה.

התוצאה היא שאני גוזר על הנאשם כלהלן:

א. מאסר בפועל לתקופת 30 חודשים. תחילת מאסרו מיום מעצרו.

ב. מאסר מותנה לתקופת 12 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מסוג פשע בתוך שלוש שנים מיום שחרורו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ב' טבת תשע"ו, 14 דצמבר 2015, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם עצמו.

רפי כרמל, שופט